

2018/106

dt+ dt+

ONTVANGEN 11 DEC. 2018

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Saxion
t.a.v. College van Bestuur
Postbus 70000
7500 KB ENSCHEDE

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Datum 06 DEC 2018

Betreft Besluit macrodoelmatigheid associate degree-opleiding Coachen en
Leidinggeven

Onze referentie
1453782

Uw brief van
11 oktober 2018

Uw referentie
2018001564

Bijlagen
1

Geacht College,

Met uw brief van 11 oktober 2018, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 17 oktober 2018, hebt u mij het voornemen voorgelegd om de associate degree-opleiding coachen en Leidinggeven als bekostigde opleiding te verzorgen in Enschede.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 20 november 2018 kenmerk 2018/106, geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal deel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs (hierna: Regeling), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om de associate degree-opleiding Coachen en Leidinggeven als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede. Met toepassing van artikel 6.2, derde lid, van de WHW, beperk ik mijn instemming tot de deeltijdvariant.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Regeling leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag, wat betreft de deeltijdvariant van de opleiding, voldoet aan de voorwaarden a en b van artikel 4, eerste lid, van de Regeling. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen tien maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Centraal register opleidingen hoger onderwijs (Croho). Registratie binnen

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO Bezwaarschriftencommissie, Postbus 30205, 2500 GE Den Haag. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.duo.nl/zakelijk/onder 'Oneens met Duo'.

die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor de toets nieuwe opleiding in te dienen. Voor de registratie van uw opleiding kunt u gebruik maken van a-Croho. Mocht u vragen hebben over de registratie, dan kunt u contact opnemen met registersho@duo.nl.

Onze referentie
1422851

Een afschrift van deze brief is verzonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

F.A. Hofman

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. mr. drs. I.K. van Engelshoven
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Postadres
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
Bezoekadres
Parkstraat 28
2514 JK Den Haag
T: 070 8505300
W: www.cdho.nl
E: info@cdho.nl

OCW Advies nieuwe opleiding

Onderwerp	Ons Kenmerk	Datum
Nieuwe opleiding Saxion Hogescholen deeltijd hbo Associate degree Coachen en Leidinggeven Enschede	2018/106	20/11/2018

Geachte mevrouw Van Engelshoven,

Op 17/10/2018 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van de Saxion Hogeschool om de hbo Associate degree Coachen en Leidinggeven als bekostigde opleiding te verzorgen te Enschede (brief van 11/10/2018 met kenmerk 2018001564). De aanvraag was voorzien van alle voor de beoordeling van de aanvraag benodigde gegevens en is door de commissie in behandeling genomen.

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van de Saxion Hogeschool om de Ad Coachen en Leidinggeven als bekostigde deeltijdopleiding te Enschede te verzorgen. De commissie adviseert u om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018, verder te noemen de Regeling, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

Omschrijving van de aanvraag

Aanvrager wil de hbo Associate degree Coachen en Leidinggeven vanaf september 2019 in Enschede aanbieden. Het gaat om een Nederlandstalige hbo Associate degree in het Croho onderdeel Gedrag & Maatschappij. De opleiding omvat 120 EC en wordt in deeltijd aangeboden.

De Ad Coachen en Leidinggeven bestaat uit kennis op het gebied van bedrijfskunde en arbeids- en organisatiepsychologie. Studenten maken zich een onderzoekende, ondernemende en communicatieve houding eigen. In het eerste jaar leren zij over managen in een veranderende maatschappij en over kwaliteitsverbetering van organisaties, gebaseerd op de economische,

technische of zorg- en welzijnssector.

Deze deeltijdvariant is bedoeld voor mensen met een mbo 4 of havo diploma. Zij worden alleen toegelaten als zij reeds in een leidinggevende functie werken. Naderhand kunnen studenten bijvoorbeeld doorstromen naar de bachelor Human Resource Management.

Afgestudeerden van de Ad Coachen en Leidinggeven kunnen in hun eigen vakgebied blijven werken, bijvoorbeeld als teamleider, projectleider, coördinator, afdelingshoofd of productieleider.

Deze aanvraag voor de Ad Coachen en Leidinggeven in Enschede betreft een hoofdvestiging. Aanvrager heeft tevens een nevenvestiging in Deventer aangevraagd (2018/107). De aanvragen zijn in samenhang behandeld.

Motivering

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a en b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium a

Aanvrager stelt dat de Ad Coachen en Leidinggeven aansluit op een arbeidsmarktbehoefte in combinatie met een maatschappelijke behoefte.

Beoordeling arbeidsmarktbehoefte

Ter onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte doet aanvrager een beroep op het AIS van ROA, een regionaal werkveld- en instroomonderzoek van EXPHO en Tien Organisatieadvies (Aangevuld werkveld- en instroomonderzoek voor een associate degree-opleiding Coachen en Leidinggeven Saxion Hogeschool, Wiersma & Van Rooijen, 4 september 2018), de Regiovisie Oost Nederland (ING, april 2017) en regionale gegevens van het UWV (Twentse Arbeidsmarktmonitor, augustus 2017; Regio in Beeld, Twente, 2017).

In de eerste plaats heeft de commissie naar relevante opleidingscategorieën gekeken in het AIS van ROA om de arbeidsmarktprognose af te kunnen zetten tegen de uitstroomprognose uit relevante opleidingen (zie Tabel 1 en 2). In het opleidingstype hbo bedrijfskunde en hrm vallen onder andere afgestudeerden van de Ad HRM en de Ad bedrijfskunde. De Ad Coachen en Leidinggeven is verwant aan deze Ad's omdat de opleiding een combinatie is van onder andere bedrijfskunde en arbeidspsychologie. De vooruitzichten voor deze beroepsgroepen zijn matig. De komende jaren worden veel meer afgestudeerden dan vacatures verwacht.

Tabel 1. Arbeidsmarktprognose hbo bedrijfskunde en hrm

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator	Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022		10500	5	0.8	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte vervangingsvraag tot 2022		20300	10	1.5	laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte baanopeningen tot 2022		30800	14	2.3	erg laag
hbo bedrijfskunde en hrm	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022		42300	20	3.1	gemiddeld
hbo bedrijfskunde en hrm	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.09				vrijwel geen
hbo bedrijfskunde en hrm	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.09				matig

Bron: ROA, AIS

Hetzelfde geldt voor de opleidingscategorie hbo marketing en commerciële economie, waarin onder andere de verwante Ad's Officemanagement en SBRM ondergebracht zijn.

Tabel 2. Arbeidsmarktprognose hbo marketing en commerciële economie

Opleidingstype	Arbeidsmarktprognose variabele	Indicator Aantal	Totaal % 6 jr.	Gem. jaarlijks %	Typering
hbo marketing en commerciële economie	verwachte uitbreidingsvraag tot 2022	5900	6	0.9	gemiddeld
hbo marketing en commerciële economie	verwachte vervangingsvraag tot 2022	9600	9	1.5	laag
hbo marketing en commerciële economie	verwachte baanopeningen tot 2022	15500	15	2.3	erg laag
hbo marketing en commerciële economie	verwachte instroom van schoolverlaters tot 2022	29500	28	4.3	hoog
hbo marketing en commerciële economie	ITKP toekomstige knelpunten personeelsvoorziening in 2022	1.14			vrijwel geen
hbo marketing en commerciële economie	ITA toekomstige arbeidsmarktsituatie in 2022	1.14			matig

Bron: ROA, AIS

In een eerdere aanvraag voor de Ad Coachen en Leidinggeven (2017/107) hebben EXPHO en Tien Organisatieadvies in ROA's beroepscategorieën gekeken naar diverse managementfuncties. Het gaat bijvoorbeeld om managers logistiek, gespecialiseerde dienstverlening, productieleiders industrie en bouw en managers zakelijke en administratieve dienstverlening. De commissie heeft in het advies uit 2017 aangegeven dat deze beroepen vooral relevant zijn voor afgestudeerden van andere Ad's en opleidingen vanaf bachelorniveau. Daarom werden zij indertijd buiten beschouwing gelaten. EXPHO en Tien Organisatieadvies beargumenteren voor deze aanvraag dat ROA's prognoses voor de managementberoepen wel kunnen bijdragen aan de onderbouwing van de arbeidsmarktbehoefte omdat in het kleinbedrijf het management vaak mbo geschoold is. De commissie kan deze argumentatie volgen. De commissie heeft desondanks de beroepscategorieën opnieuw buiten beschouwing gelaten omdat de opleidingscategorieën hbo bedrijfskunde en hrm en hbo marketing en commerciële economie een beeld geven waarbij verwachte vacatureaantallen worden gerelateerd aan de uitstroom uit opleidingen, terwijl beroepscategorieën enkel een beeld geven van het aantal verwachte vacatures, zonder daarbij de uitstroom uit opleidingen te betrekken.

Aanvrager heeft in ROA's database AIS tevens opgezocht hoeveel managers op mbo 4 niveau in de relevante regio's werken. Dit zijn er 9.750. Aanvrager verwacht dat van deze arbeidsplaatsen elk jaar 10% vacant zal zijn. Aanvrager heeft de verwachting dat er ieder jaar een vervangings- en/of uitbreidingsvraag van 10% van de bestaande managementbanen op mbo 4 niveau zal zijn niet onderbouwd. Volgens EXPHO en Tien Organisatieadvies zijn er ruim 3.600 interne en externe vacatures per jaar in de regio's rond Enschede en Deventer (EXPHO en Tien Organisatieadvies, Wiersma & Van Rooijen, 4 september 2018, p.4, 25, 26 en 27). Hiervoor zijn schattingen van percentages eerstelijns managers gebruikt en toegepast op de dataset van ROA en op in het afgelopen jaar gepubliceerde vacatures. Het toepassen van percentages en berekeningen uit de ene bron op de andere bron is echter niet betrouwbaar en valide.

In het aangevulde werkveld- en instroomonderzoek (EXPHO en Tien Organisatieadvies, Wiersma & Van Rooijen, 4 september 2018, p.22-24) is door marktonderzoeksbureau NIDAP onderzocht hoeveel relevante vacatures voor de eerder genoemde beroepen uit de ROA beroepscategorieën zoals managers logistiek, gespecialiseerde dienstverlening, enz. gedurende een jaar (van juli 2017 tot juli 2018) zijn gepubliceerd, rekening houdende met het gevraagde opleidingsniveau. De schatting betreft 21.000 interne en externe vacatures per jaar. Deze

vacatures zijn niet gelijk verdeeld over de beroepsgroepen. Wat managers in de detailhandel, horeca en logistiek betreft zal volgens NIDAP sprake zijn van weinig knelpunten in de personeelsvoorziening.

Aanvrager merkt op dat deze Ad de opscholing van reeds werkzame leidinggevendenden betreft. Daarom is volgens aanvrager de vraag relevant of huidige werkgevers en werknemers behoefte hebben aan opscholing. De commissie merkt op dat het belangrijk is om het aantal werknemers te bepalen dat medewerkers zal laten instromen in de Ad Coachen en Leidinggeven. De 31 bevestigde werkgevers verwachten jaarlijks ruim 50 medewerkers de Ad Coachen en Leidinggeven te laten volgen (EXPHO en Tien Organisatieadvies, Wiersma & Van Rooijen, 4 september 2018, p. 30, 31 en 39). Zij hebben geen harde toezeggingen geleverd. Echter, gelet op het aantal werkgevers en de wijze van antwoorden van werkgevers komt uit de enquête een zekere behoefte aan opscholing naar voren.

Uit de Regiovisie Oost Nederland (ING, april 2017, p.1) blijkt dat de economie in Gelderland en Overijssel in 2017 met 2,4% is gegroeid. Volgens de Twentse Arbeidsmarktmonitor (UWV, augustus 2017, p.12) daalt de werkloosheid en stijgt het aantal banen in de regio Twente over het algemeen. Aanvrager geeft aan dat meer vraag naar werknemers betekent dat er tevens meer vraag zal zijn naar managers. De commissie merkt op dat aanvrager niet heeft aangegeven welk percentage van de extra banen relevant zal zijn voor afgestudeerden van de Ad Coachen en Leidinggeven.

De commissie concludeert dat de landelijke arbeidsmarkt voor afgestudeerden van de Ad Coachen en Leidinggeven matig is. Op grond van de enquête van EXPHO en Tien Organisatieadvies (Wiersma & Van Rooijen, 4 september 2018) blijkt echter dat werkgevers uit de regio hun personeelsleden deze deeltijdopleiding willen laten volgen. De commissie concludeert vanwege deze opscholingsbehoefte dat de opleiding aansluit op een bescheiden arbeidsmarktbehoefte. Dit geldt alleen voor de deeltijdvariant (zie de paragraaf Opscholing in de toelichting op p. 7 van de Regeling).

Beoordeling maatschappelijke behoefte

Aanvrager doet ter onderbouwing van de maatschappelijke behoefte een beroep op de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025), de Monitor uitrol Associate Degree (SEO, oktober 2015) en een brief inzake de inwerkingtreding van de Wet invoering Associate degree-onderwijs van de Minister van OCW (6 oktober 2017, referentie 1240646).

In de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025, De waarde(n) van weten, Ministerie van OCW, p.53) onderschrijft de Minister van OCW het belang van de Associate degree in het onderwijsbestel. In opdracht van het Ministerie van OCW heeft SEO het rapport Klaar voor de groei? (Monitor uitrol Associate Degree, SEO, oktober 2015, p.80-82) uitgebracht. Daarin wordt onderschreven dat functies op mbo niveau complexer worden. Twee derde van de ondervraagde werkgevers beaamt dat verantwoordelijkheden naar steeds lagere niveaus verschuiven. De behoefte aan hoger opgeleiden neemt toe. Hier speelt de Ad op in.

De Minister van OCW heeft aan onderwijsinstellingen voor welke deze informatie relevant is de brief Inwerkingtreding Wet invoering associate degree-onderwijs (6 oktober 2017, referentie 1240646, p.2) gestuurd. In de brief is vastgelegd dat het aanbod van Ad's mag worden uitgebreid. De Ad Coachen en Leidinggeven komt tegemoet aan dit beleid.

De commissie concludeert op grond van de Strategische agenda Hoger Onderwijs en Onderzoek (2015-2025), de Monitor uitrol Associate Degree (SEO, oktober 2015) en de brief inzake de inwerkingtreding van de Wet invoering associate degree-onderwijs van de Minister van OCW dat een maatschappelijke behoefte is aangetoond.

De commissie concludeert dat de aanvraag aansluit op een maatschappelijke en een bescheiden arbeidsmarktbehoefte. Dit geldt alleen zolang aanvrager zich beperkt tot de deeltijdvariant. De

aanvraag voldoet aan criterium a in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Beoordeling criterium b

Vanaf 17 oktober 2018 is op de website van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van de Saxion Hogeschool om de Ad Coachen en Leidinggeven in Enschede aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Zienswijzen zijn niet ingediend.

Aanvrager stelt dat de Ad Coachen en Leidinggeven nieuw is en geeft aan dat bepaalde Ad's gelijkende kenmerken doch een andere focus hebben omdat zij zich richten op specifieke sectoren of minder gericht zijn op het aansturen van personeel. Het gaat om de Ad's Bedrijfskunde (Avans), SBRM (Avans, Fontys, Stenden, Saxion), HRM (Avans, Hanzehogeschool, NHL Stenden), Commercieel Management (Zuyd) en Management in de Zorg (Avans, Fontys, Hanzehogeschool Hogeschool Leiden, Hogeschool Rotterdam, HAN en Saxion).

De naam Ad Coachen en Leidinggeven is nieuw. De commissie adviseert gezien de verwantschap met de Ad Management (nog niet gestart) de naam van de Ad Coachen en Leidinggeven te veranderen in Ad Management.

Aanvrager heeft een overzicht geleverd van de instroom in verwante bekostigde opleidingen (zie Tabel 3). De instroom in verwante onbekostigde opleidingen is niet bekend. De commissie heeft bij de beoordeling van de aanvraag dan ook geen rekening kunnen houden met de belangen van deze opleidingen. De instroom in het verwante bekostigde onderwijsaanbod schommelde rond de 890 studenten per jaar.

Tabel 3. Instroom in verwante Ad's.

Ad	Instelling	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Bedrijfskunde	Avans Hogeschool	166	140	195	193	286
Commercieel Management	Zuyd Hogeschool	43	37	40	38	12
HRM	Avans Hogeschool	44	50	82	76	148
HRM	Hanzehogeschool	17	15	9	24	23
HRM	NHL	50	63	54	56	-
Officemanagement	Christelijke Hogeschool Ede	-	-	-	-	-
Officemanagement	Hogeschool Rotterdam	240	236	233	245	210
SBRM	Stenden	145	122	112	101	-
SBRM	Saxion Hogeschool	101	17	4	6	28
SBRM	Fontys Hogeschool	76	62	48	69	53
SBRM	Avans Hogeschool	51	74	86	92	182
totaal		933	816	863	900	942

Bron: DUO, bewerking KBA Nijmegen

Aanvrager heeft een prognose gemaakt van de instroom in de Ad Coachen en Leidinggeven op grond van de instroom in vergelijkbare opleidingen en een vragenlijst verspreid onder werkgevers en werknemers uit diverse branches in de regio. Een voorzichtige schatting van aanvrager duidt op 100 studenten per jaar, waarvan 40 in Enschede zullen studeren. De commissie acht deze prognose gezien de instroom in verwante opleidingen in dichter bevolkte gebieden aan de hoge kant.

Als de instroom in de bestaande opleidingen en de verwachte instroom in de voorgenomen Ad Coachen en Leidinggeven worden afgezet tegen de geringe arbeidsmarktbehoefte die bij criterium a aannemelijk is gemaakt, blijkt dat er vanuit de landelijke arbeidsmarkt bezien enige ruimte is om deze opleiding binnen het bekostigde domein vorm te geven. Dit geldt alleen voor de deeltijdvariant (zie de paragraaf Opscholing in de toelichting op p. 7 van de Regeling).

Vestiging van de Ad Coachen en Leidinggeven in Enschede heeft geen negatief effect op de landelijke spreiding van het onderwijsaanbod. Verwante Ad's zijn minimaal 60 km van Enschede verwijderd en de Ad's SBRM en Management in de Zorg van aanvrager richten zich op andere, meer specifieke doelgroepen.

Aanvrager heeft niet betoogd dat het voornemen past bij het profiel van de instelling zoals beschreven in een door de rijksoverheid erkend sectorplan.

De commissie concludeert dat er enige ruimte in het landelijk aanbod bestaat om de Ad Coachen en Leidinggeven in deeltijd te realiseren. De aanvraag voldoet aan criterium b in art. 4 lid 1 van de Regeling.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek om de Ad Coachen en Leidinggeven in deeltijd aan te bieden. De commissie adviseert om de toestemming te beperken tot de deeltijdvariant op grond van de bevoegdheid in art. 6.2 lid 3 WHW.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
Voorzitter CDHO

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding of nevenvestiging

Aan de hand van de in de Regeling macrodoelmatigheid hoger onderwijs van 20 juni 2018 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 4 van deze Regeling alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a en b.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding of nevenvestiging, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium b dient het instellingsbestuur aan te tonen dat in de behoefte die bij criterium a is aangetoond niet door het bestaande opleidingsaanbod wordt voorzien.